

FOTO: JURE ERJEN

Rak in v

Slovenija in Hrvaška sta odločitve ene ali druge morda spet zadržali v spor. Sporočilo je bilo jasno: podpisati mednarodno pogodbo, če se ne dela. To je vladavina prava. Tudi pri denarnem vrednotenju te dni zelo dobro sprejeto baranta pri denarju je metoda Zagreba le v Ljubljana dela v imenu Bruselj je včeraj ravnal za Slovenijo. Spor je poleg Cipra ena od posledic leto v recesiji, kar je slovenskega političnega takšno zavoženo sprejeto potruditi. Drugo pa ne izplača in je balansirana na »evropski« načini.

V imenu Evrope se na Zahodnem Balkanu maj

banke na predelih. Lahko smo uvidevno sporočila vzročna (namesto vladavin simbioza kot med Kar v resnici moti Slovenijo in Hrvaška bila taka stanja hitro aliberalnih demokratskih devaluacija, »doda je bilo mogoče reči kdaj se jim je snila razlika so občutiti v bananah in kavi. ljudi v sosodnih. A

Živjenjsko pomembni utrip

Nameščanje avtomatskih defibrilatorjev *Kupujejo jih podjetja, ki se zavedajo svoje družbene vloge*

Ste vedeli, da v Sloveniji obstajajo tečajji, na katerih ljudi spodbujajo, da v določenih okoliščinah vlamljajo v lokale? Da bi bilo še bolj čudno, bi policija vlomilca verjetno pohvalila, oškodovanec pa bi bil celo ponosen, da so vlomili ravno pri njemu. Za kaj gre? Gre za avtomatske defibrilatorje – naprave, ki so ključne pri reševanju ob srčnem zastoju.

Rešitev ob srčnem zastoju

Ob srčnem zastoju je rešitev mogoča samo, če je v bližini avtomatski defibrilator (AED), ki sproži rešilni električni sunek. Oživljanje z masažo srca in umetnim dihanjem je premalo. Z njim je mogoče pridobiti samo nekaj časa, da se lahko izvede rešilni električni sunek. Vsako minuto srčnega zastoja se verjetnost za smrtni izid poveča za deset odstotkov. Statistično je torej po desetih minutah vsega konec. Edina rešitev je defibrilacija, ko z električnim sunkom spravimo srce iz zastoja. To je stanje, ko srce, namesto da bi normalno utripalo in potiskalo kri po žilah, samo migeta (fibrilira). Če je defibrilacija izvedena v prvih petih minutah, je verjetnost za preživetje celo do 50-odstotna. Vsako naslednjo minuto se verjetnost močno zmanjšuje, po desetih minutah pa rešitve tako rekoč ni več. Ekipe nujne medicinske pomoči redko uspe priti na kraj dogodka v petih minutah, zato je pomembno,

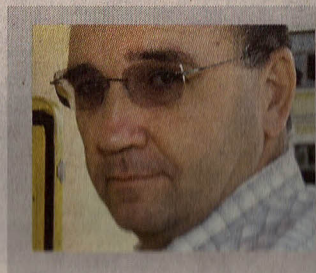
da so na voljo avtomatski defibrilatorji, ki so namenjeni laikom. Avtomatski defibrilatorji so enako učinkoviti kot profesionalni aparati, ker delujejo na enak način. Ker je ključno, da se jih uporabi v prvih nekaj minutah po srčnem zastoju, so jih v razvitem svetu začeli nameščati po lokacijah, kjer je veliko ljudi ali pa so lokacije težko dostopne za ekipe nujne medicinske pomoči.

Nameščanje ni sistemsko urejeno

Tudi v Sloveniji je mogoče zaznati velik interes, da se nabavijo avtomatski defibrilatorji. Ni ga človeka, ki si ne bi želel rešitve ob morebitnem srčnem zastoju. Kupujejo jih uspešna podjetja, v lokalnih skupnostih izvajajo različne akcije

Če je defibrilacija izvedena v prvih petih minutah, je verjetnost za preživetje celo do petdesetodstotna.

z namenom nabave defibrilatorjev, zganile so se tudi nekatere občine. Žal pa nameščanje avtomatskih defibrilatorjev ni sistemsko urejeno. Poskusi strokovne javnosti so naleteli na gluha ušesa. Delo je že pisalo o pobudi Združenja medicinske dela, prometa in športa, da bi s spremembo predpisa določili, da bi avtomatski defibrilatorji postali del opreme za prvo pomoč na

GOSTUJOČE PERO

Zdenko Šalda,
dr. med.

specialist medicine dela, prometa in športa v Zdravstvenem domu Trebnje

delovnih mestih. Kljub načelnemu soglasju ministrstva za zdravje, je zadeva še vedno na mrtvi točki. Zanimivo pobudo je dal tudi Razširjeni strokovni kolegij za urgentno medicino. Predlagali so, da bi začeli avtomatske defibrilatorje nameščati v novogradnje, vendar so bili gladko zavrženi. Vse le ni tako črno. Študenti medicine so ustvarili izredno uspešno bazo AED, kjer je mogoče najti podatke o lokacijah avtomatskih defibrilatorjev. V bazi je trenutno 617 naprav. Ker ni systemske ureditve, so podatki žal nepopolni.

Kljub vsemu baza pomeni osnovni vir informacij o lokacijah defibrilatorjev in je edini register, ki vključuje celotno Slovenijo.

Razloženo je bilo, zakaj je vitalnega pomena, da imamo avtomatski defibrilator ob srčnem zastoju v bližini. Nič pa ne pomaga, če je defibrilator v bližini, vendar zaklenjen v objektu. Tragično bi bilo, če bi se srčni zastoj zgodil v bližini zaklenjenega defibrilatorja, v nav-

zočnosti oseb, ki bi znale pomagati, vendar jim avtomatski defibrilator ne bi bil na voljo. Pravilna je torej postavitev pred objektom. Ne verjamem, da v Sloveniji obstaja kakšno podjetje, ki bi egoistično skrivalo avtomatske defibrilatorje za svojimi zidovi. Kot sem že omenil, avtomatske defibrilatorje kupujejo uspešna podjetja, ki se zavedajo svoje družbene vloge.

Iniciativa za AED

Če odpove država, ostane še civilna družba. V Sloveniji je na srečo veliko prostovoljcev, ki se trudimo, da bi bila mreža avtomatskih defibrilatorjev čim gostejša, in usposabljamo laike za dajanje prve pomoči ob srčnem zastoju z uporabo avtomatskih defibrilatorjev. Med seboj smo se povezali v civilnodružbeno gibanje »Iniciativa za AED«. Gostujemo na spletni strani www.srce-si.si. Iniciativa je bila ustanovljena konec septembra v Črni na Koroškem in je takoj začela živahno delovati. Razvilo se je skoraj vsakodnevno komuniciranje prek elektronske pošte.

Zaradi uspešnega pretoka informacij in povezanosti bomo lahko učinkoviteje delovali. Za »sondiranje terena« smo za začetek dali iniciativo Telekomu Slovenije in Zavarovalnici Triglav, ki imata v Novem mestu poslovalnici, opremljeni z avtomatskima defibrilatorjema. Poslovalnici sta druga ob drugi. Predlagali smo, da enega od aparatov namestijo na ulico pred poslovalnici, drugega pa prelozijo na neko drugo lokacijo v Novem mestu. Namesto dveh zaklenjenih avtomatskih defibrilatorjev, ki ju loči samo stena, bi dobili dva, na različnih lokacijah in javno dostopna. Sploh ne dvomim, da tako ugledni družbi, kot sta Telekom Slovenije in Zavarovalnica Triglav, ne bi sprejeli iniciative. Akcijo bomo razširili na celotno Slovenijo. Imenovali smo jo *Defibrilatorje na ulice!* Prepričani smo, da bo uspešna. Potrebna je samo dobra informiranost lastnikov avtomatskih defibrilatorjev.

Reševanje človeškega življenja ima prednost pred nesprejemljivostjo vlamljanja. Zato svoje tečajnike učimo, naj vlomijo in pridejo do avtomatskega defibrilatorja, če ni druge rešitve. Sprejmite našo iniciativo in postavite defibrilatorje na ulice! Da ne bo treba vlomiti ravno pri vas.

Prispevek je mnenje avtorja in ne izraža nujno stališča uredništva.

POVEZANE VSEBINE
delo.si/mnenja

razliko so občutili le bananah in kavboj. ljudi v sosednjih Av. Gospodarski kazni »kondicije« gosp. stanja duha v ožji i. kriznem šoku že ok. kaže imeti za veljav.

Ne pozabimo tudi ne le njih, s političn. zadnjih dvajsetih le za finančno sanaci. se v namišljenem e. peščice vzpostavi o. dostojnega življenja.

Končno: Bitka za pravi spor dedičev medved, ki ga je drž. točki med Balkano. Zagreb in Ljubljana.

V navzk

Ameriško je mednarod. evropski P. so te dni s. kritiki nemškega ra. Nemčiji očitajo, da premalo zapravlja, države in celo neka. morejo opomoči, ne prinaša deflacijo in japonskega sindror. država vzhajajočeg. osemdesetih let vel. supersילו, zdaj pa s. »Ti depresivni Ne nagrajenec Paul Kr. evrskem desetletju.

Nemčiji očita da preveč izv. premalo zap. pa prinaša n. japonskega s.

PISMA BRALCEV IN ODMEVI PISMA@DELO.SI

Univerza in demokracija (odgovor na odzornišno pismo rektorju)

(in, kakor sem se lahko osebno prepričal, tudi obratno), ne glede

ne na dokazih. Isto velja za hudo obtožbo »efektivnega suspendi-

Razmišljanje ob novem »krožišču« v Škofji Loki

dal zadostno trdnost in preprečil morebiten zdra na pločnik. Očitno

državah, visoki trg. tudi drugim delo.